

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Vytauto g. 38, 41143 Biržai, tel., +370 682 53 998; +370 605 74 071 el. p. kontrole@birzai.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188642518.

Biržų rajono savivaldybės tarybai
Biržų rajono savivaldybės merui
Biržų rajono savivaldybės administracijai

IŠVADA DĖL BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ILGALAIKĖS PASKOLOS ĖMIMO GALIMYBĖS VERTINIMO

2025 m. lapkričio d. Nr. K9-
Biržai

Biržų rajono savivaldybės administracija raštu¹ kreipėsi į Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau – Kontrolės ir audito tarnyba) prašydama pateikti išvadą dėl Biržų rajono savivaldybės galimybės 2025 m. imti ne daugiau kaip 1 500 000 Eur (vieno milijono penkių šimtų tūkstančių eurų) ilgalaikę paskolą iš vidaus ar užsienio kreditorių ne ilgesniam kaip 7 (septynerių) metų laikotarpiui Savivaldybės administracijos investicijų projektams įgyvendinti.

Nuomonė dėl Biržų rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti

Mūsų nuomone, Biržų rajono savivaldybė gali imti 1 500,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti, laikantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyto savivaldybės skolos limitu.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl Biržų rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti

Vietos savivaldos įstatymas² nustato, kad Kontrolės ir audito tarnyba rengia ir savivaldybės tarybai teikia jos sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už savivaldybės kontroliuojamų įmonių imamas paskolas.

Vadovaudamasi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu ir 2025 – 2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymu, pagal Biržų rajono savivaldybės administracijos pateiktą informaciją, Kontrolės ir audito tarnyba atliko vertinimą dėl galimybės Biržų rajono savivaldybei (toliau – Savivaldybė) imti ilgalaikę 1 500,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti:

Sporto ir sveikatingumo komplekso Biržuose, J. Basanavičiaus g. 69A, statyba, I etapas – 1 000,0 tūkst. Eur;

¹ Biržų rajono savivaldybės administracijos 2025 m. lapkričio 12 d. raštas Nr. SN-1962 „Dėl išvados apie galimybę savivaldybei 2025 m. imti ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti“.

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 67 str. 1 d. 3 p.

Sporto bazės, esančios Vytauto g. 32, Biržuose, atnaujinimas – 300,0 tūkst. Eur;

Investicijoms tinkamų teritorijų išvystymo trūkumų šalinimas ir teritorijų, pritaikytų investicijoms, plėtra Biržų m. – 100,0 tūkst. Eur;

Biržų rajono savivaldybės dvarų ir sakralinio paveldo objektų pritaikymas lankymui – 100,0 tūkst. Eur.

Biudžeto sandaros įstatyme³ nurodyta, kad savivaldybės, laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų (jeigu tokie limitai nustatomi), Vyriausybės nustatyta tvarka⁴ gali imti iš vidaus arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas yra ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skolinimams įsipareigojimams vykdyti.

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme⁵ nurodyta, kad kiekvienas valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų (asignavimus ir pajamas vertinant kaupiamuoju principu), išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų⁶, dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Pastaruoju atveju asignavimai negali viršyti pajamų daugiau kaip 1,5 procento.

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje nustatyta tokia savivaldybės biudžeto sudarymo lankstumo taisyklė: savivaldybė, vertindama savo biudžeto atitiktį šio straipsnio 4 dalyje nustatytai biudžeto sudarymo taisyklei, gali:

1) iš asignavimų atimti asignavimus, skirtus Europos Sąjungos ir kitai tarptautinei finansinei paramai bendrai finansuoti, įskaitant tinkamų finansuoti išlaidų daliai tenkantį pridėtinės vertės mokestį, išskyrus iš valstybės biudžeto gautus asignavimus, skirtus Europos Sąjungos ir kitai tarptautinei finansinei paramai bendrai finansuoti;

2) prie einamųjų metų pajamų pridėti tokią dalį praėjusių metų gruodžio 31 dieną buvusių sukaupytų savivaldybės biudžeto nepanaudotų pajamų (t. y. gautų, tačiau nepanaudotų pajamų, išskyrus nepanaudotas Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas), kuri einamaisiais metais panaudojama asignavimams.

Įvertinus Savivaldybės biudžeto sudarymo lankstumo taisyklę, Savivaldybės 2025 m. planuojami asignavimai mažesni už pajamas⁷.

Savivaldybių skolinimosi taisyklėse nurodyta⁸, kad savivaldybė skolindamasi turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyto skolos limitu.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 17 str. 1 d. 1 p.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“.

⁵ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo, 4 str. 4 d.

⁶ <https://finmin.lrv.lt/public/canonical/1758519281/25607/isvada-del-ekonomines-raidos-scenarijaus-tvirtinimo.pdf>;
https://finmin.lrv.lt/public/canonical/1758188114/25545/Pranesimas_del_potencialaus_2025_rugs%C4%97jis.pdf

⁷ Apskaičiavimas atliktas naudojant Valstybės kontrolės parengta savivaldybių fiskalinės drausmės taisyklių laikymosi skaičiuokle, nuoroda į internetinį puslapį: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjC1sf-j_mQAxUCov0HHWvmPIUQFnoECBsQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.valstybeskontrolė.lt%2FFTVS%2FContent%2FBiudžeto_stebesena%2FFFDt_skaiciuokle_savivaldybems.xlsx&usg=AOvVaw08w_T7fVyaXiiPZF_VnUDY&opi=89978449

⁸ Ten pat, 4 p.

Nuorasa tikras

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme⁹ nurodyta, kad savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis, negali viršyti 60 procentų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytų tiems metams prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir paskutinių pasibaigusių metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sumos.

2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymu patvirtintos Savivaldybės 2025 metų prognozuojamos biudžeto pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio – 26 766 tūkst. Eur¹⁰. Savivaldybės 2024 metais biudžeto gautos pajamos, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sudarė 5 253,5 tūkst. Eur. Atsižvelgus į tai, Savivaldybės 2025 metų skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis, negali būti didesnė nei 19 211,6 tūkst. Eur ((26 766+5 253,59)*60 proc.).

Savivaldybės prisiimtų skolinių įsipareigojimų likutis 2025-09-30 sudarė 5 765,5 tūkst. Eur¹¹, t. y. 18,0 proc. 2025 m. prognozuojamų biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2024 metų biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sumos.

Vertinimo metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme Savivaldybės skolos limitą, paėmus ilgalaikę 1 500,0 tūkst. Eur paskolą, vertinimą. Savivaldybei paėmus ilgalaikę 1 500,0 tūkst. Eur, Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai sudarytų 7 265,5 tūkst. Eur, t. y. 22,7 proc. 2025 m. prognozuojamų biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2024 metų biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sumos. Manome, kad surinkti įrodymai suteikia pakankamą pagrindą nuomonei pareikšti.

Biržų rajono savivaldybės atsakomybė

Savivaldybės taryba priima sprendimus dėl savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis suteikimo, laikantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų ir gavus Kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Savivaldybė, laikydamasi Seimo patvirtintų skolos limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas yra ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti¹². Pagal Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių¹³ 4 punkto reikalavimus, Savivaldybė turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytų limitų.

Savivaldybės administracija atsako už pateiktų dokumentų ir duomenų tikrumą bei teisingumą. Atliekant vertinimą buvo vadovaujama nuostata, kad mums pateikta išsami ir

⁹ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 str. 6 d.

¹⁰ Lietuvos Respublikos 2025-2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo 5 priedas.

¹¹ Pagal Savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2025-09-30 ataskaitos 2-VS duomenis: ilgalaikių paskolų – 5765,5 tūkst. Eur, iš jų paskolos pagal daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą prisiimti įsipareigojimai – 647,1 tūkst. Eur.

¹² Biudžeto sandaros įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punktas.

¹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“.

objektyvi informacija, kad pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka jų originalus. Savivaldybės vadovybė atsako už paskolos panaudojimą pagal paskirtį, atsiskaitymą laiku su kredito įstaiga ir išsamios informacijos teikimą apie finansinių įsipareigojimų vykdymą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Savivaldybei paėmus 1 500 000 Eur ilgalaikę paskolą iš vidaus ar užsienio kreditorių Savivaldybės administracijos investicijų projektams įgyvendinti, nebus viršyti Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyti skolos ir skolinimosi limitai. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą pažeidimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti. Su apgaule susijusių neteisėtų veiksmų nepastebėjimo rizika yra didesnė už riziką nepastebėti neteisėtų veiksmų, įvykusių dėl klaidos, nes apgaule gali apimti organizuotas schemas, skirtas nuslėpti apgaule, tyčinį operacijų neregistravimą arba tyčinį klaidinančios informacijos pateikimą auditoriui.

Mes priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat nustatome ir įvertiname reikšmingos neatitikties dėl apgaulės arba klaidų riziką, surenkame pakankamai įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti, vertiname vidaus kontrolę.

Mes, be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis dėl vertinimo apimties ir atlikimo laiko bei reikšmingų pastebėjimų, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome.

Savivaldybės kontrolierė

Žaneta Eriksonienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba 188642518, Vytauto g. 38, Biržai
Dokumento pavadinimas (antraštė)	IŠVADA DĖL BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ILGALAIKĖS PASKOLOS ĖMIMO GALIMYBĖS VERTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-11-18 Nr. K9-2-(3.1.)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Žaneta Eriksonienė, Savivaldybės kontrolierė
Sertifikatas išduotas	ŽANETA ERIKSONIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-11-18 16:19:30 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-11-18 16:19:48 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-09-10 11:08:17 – 2029-09-09 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Biržų rajono savivaldybės administracija, į.k. 188642660 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 09:50:59 iki 2027-12-18 09:50:59
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.80
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-11-18 16:21:39)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-11-18 16:21:40 Dokumentų valdymo sistema Avilys

Nuorašas tikras
Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito
tarnyba
2025-11-18